

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

A sajtó becsülete.

Debrecen, április 8.

Nagyon kínos incidens foglalkoztatta ma jó félórán keresztül a törvényhatósági bizottság közgyűlését. A színház bérlete tárgyában beérkezett felelősség fölött folyt a vita s ezenközben a felszólaló várossatyák egyike, Szentkirályi Tivadar kereskedelmi és iparkamaraielnök, ugyszólván minden átmenet nélkül, egyenesen megvádolta a Debreceni Reggeli Ujság-ot azzal, hogy valahányszor ebben a városban valaki elérni akar valamit, ezt a lapot meg kell vennie. In concreto pedig kijelentette a felszólaló, hogy a színház pályázat ügyében a nevezett lap szerkesztője meg akarta zsarolni Komjáthy János kassai színgazgatót. Végezte aztán Szentkirályi meglepetésszerű felszólalását azzal, hogy a mondottakért helyt áll s bíróság előtt, kész bizonyítani mindazt, amit előadott.

Nekünk ehhez az incidenzhez két okból kell hozzászólnunk. Először, mert a felszólalás közügy kapcsán, egy kínosan kifejlődött, botrányossá dagadt kulturális kérdés keretében történt, s úgy összeforró-

dott ennek a végre elintézett ügynek részleteivel, hogy az összes elmondottak mondhatni részeivé váltak a színházügynek. Fontosabb talán ennél is a második ok, a második szempont, ami jogcímet ad, sőt kötelességünké teszi e sorok megírását: az, hogy a Szentkirályi Tivadar felszólalása a helyi sajtónak egy organuma ellen irányult.

Mi nem vállalunk szolidaritást a szembenálló felek egyikével sem. Helyesebben: ma nem vállalunk szolidaritást. Ha Szentkirályi Tivadar a bíróság előtt, hová ez ügynek száz s egy okból feltétlenül kerülnie kell, bebizonyítaná vádjai alaposságát, akkor örömmel üdvözölnék őt, amért egy régen lap-pangó, városszerte beszéd tárgyát képező botrányról lerántotta a leplet, s helyreállította a közélet tisztaságát. Ha viszont a lap-társunk által indítandó bünper során a vádló nem tudna bizonyítani, akkor elítelnék a Szentkirályi vádaskodását nemcsak, hanem szolidaritást vállalnánk a sajtót a jövőben érhető mindennemű támadással szemben.

Mig ezek a kérdések az erre egyedül illetékes bíróság előtt tiszt-

tázva nincsenek, addig mi szorongó érzéssel állunk itt s melengetjük, óva féltjük a helyi sajtó kétségbe-vont tisztességét, illetőleg e tisztesség azon részét, mely reánk esik, melyet mi képviselünk. Nem állhatunk sem pro, sem contra a szembenálló felek közé; mi csak ismételjük, tisztaságot szeretnénk látni ebben az ügyben, hogy megszabaduljon helyi közéletünk egy lidérenyomástól, mely suttogva továbbbódott, majd nyíltan hangoztatott vádak alapján annak az ódi-mával nehezül reánk, hogy a debreceni közéletet a sajtóorganumok egyike megfertőzi.

Szentkirályi Tivadar a legtekintélyesebb s a legnagyobb súlyú emberek egyike Debrecenben, már csak állásánál fogva is. Leleplezéseit mi igazán megdöbbenve hallgattuk, s ha nem mérlegelők az összes mérlegelendőket, talán már ma állást foglalnánk, Szentkirályi ellen. Az adott esetben azonban, épen a sajtó tisztességének megóvása céljából, tartózkodnunk kell határozott véleményünk kinyilvánításától addig, míg ez a tisztító bünper el nem dől. Hogy ez mielőbb

„ITA“ kalapok egyedül FEKETÉNÉL kaphatók.

A hajótörött.

Irta: Balla Jenő.

A Loránt-ut 21. számú házban éledegél egy megrokkant, de még nem öreg ember, aki az élet mélységeinek szánalmat keltő hadseregéből érdekes pályafutásával, multjának viharos változataival emelkedik ki. — Schützenfeld Henrik a neve. Bajorországi származású, most 54 éves. Igénytelen, egyszerű ember. Budai kertészek kegyelemből foglalkoztatják. Segédkezik a konyhavetemények elültetésénél, vele öntöztetik a kerteket és bár lassan jár a lába, nehéz a keze, szívesen alkalmazkodik, mert mindenki tudja, hogy érdemes a segítségre. 70—80 krajcárt keres naponta, de ebből is megtakarít pár fillért és amikor együtt van anyai pénze, hogy koszorut, virágot vásárolhat rajta, kimegy a farkasréti temetőbe, ahol egy korhadtt fakesztt tövében sokáig elimádkozik.

A máskor rideg, érzéketlennek látszó embert elfogják a mélységek, a fájdalmas indulatok és leborul a földre és sir, amíg nem könnyít a szívében. Azután visszatér szerény otthonába, hogy folytassa a vegetálást. Ássa, kapálja a földet, öntözi a palántákat.

Nagyon kevés ember ismeri a multját, de akik tudják, hogy ki volt az öreg kertész, melegen szorongatják a munkától érdes kezét és tisztelettel köszöntik a földmunka-közben is előkelő viselkedésű embert. A legnagyobb élettragédiák egyike fonódik alakja

körül. A mártíromság keresztjét hordozza nagy megadással és önmegtartózással. Valaki elvezetett hozzá és ennek a véletlennek köszönhető, hogy az élet regényeinek ez a fejezete nem vészett el a nagy semmisségben.

Vasárnap volt, szobájában üldögélt az öreg ur és úgy látszik, emlékei foglalták el gondolatait. Egy karosszékekben mereven bámult a levegőbe.

Amikor megtudta, hogy mi járatban vagyok, mintegy mentegetőzve mondotta:

— Az én életem története a magam titka. Igazán, nem érdekli a nyilvánosság.

Azután gondolkodott egy kissé, majd elövelt egy kis dobozt és irásokat szedett ki belőle.

— Nem bánom — beszélt közben — írja meg az ur a történetem. De tegye hozzá, hogy nem szorultam embertársaim könyörületességére és nehogy eszébe jusson valakinek bármiféle segélykérés is. Nem szorultam rá. Jól élek emlékeim között. Hagyjanak békében.

Kinyitotta előttem az okmányait.
— A nevem Schützenfeld Henrik. Előkelő bajor familiából származom és bizony elöltt harminc esztendővel a szemébe nevettem volna annak, aki azt mondja, hogy ez lesz a sorsom. Apám katonai pályára nevelt. Kitűnő eredménnyel végeztem az aka-

démiát, kartársaim, főnökeim szerettek és gyorsan haladtam a pályámon. Huszonnégy éves koromban már százérfőhadnagy voltam. Ugy tudom, hogy daliás, szép fiatal katonának mondott mindenki, a legjobb házaságok kínálkoztak, de a sorsom, a cinikusok azt mondanák a végzetem, utamba hozott azt bájos gyereket. Nem az én társaságombeliek közül való volt. Egy kisvárosi szatócs leánya volt. Hadgyakorlaton ismerkedtem meg vele és a képe úgy a szívembe vésődött, hogy sohasem tudtam tőle megszabadulni. Ma is itt őrzöm és ez egyetlen vigaszom küzdelmes napjaimban.

— megszerettem a leányt és ő is szeretett. Szülői szegények voltak, az óvadékot nem tudták letenni és én apámhoz fordultam segítségért. Őszintén elmondottam, hogy a leány nélkül élni nem tudok, feleségül veszem, fogadják szeretettel és tegyék le a kauciót. n már sejtethi, hogy hallani sem akartak a dolgról, hiszen ha a társadalmi gőg nem tört volna ki egyébként felvilágosult apámból, ma nem volnék itt. Szülőjéttel, kitagadással fenyegettek és valósággal meg kellett szököm hazulról. A sziv parancsa erősebb volt a szülői szigornál, hatalmasabb volt a jövőt illető rideg számításnál. Le-mondottam tiszti rangomról, kiléptem a hadseregből. Független ur lettem. Nem parancsolt, nem avatkozott legszentebb érzelmeimbe senki, még apám se. Nagykoru voltam. Meg-házasodtam. Feleségül vettem szerelmesemet

megtörténjek, egyformán érdeke nemcsak a két szembenálló félnek, hanem az egyre szomorubb irányokba tévelygő debreceni közéletnek is.

Azt kell tehát jól megjegyezni, hogy a kérdés nem személyi kérdés, de nem is egyedül a helyi sajtót érdeklő ügy, hanem Debrecen város közéletének integritását döntően érintő kérdés, amelynek megoldásával nemcsak az dől el, hogy rágalmozó-e az iparkamara elnöke s illetőleg zsaroló hírlapíró szerkeszti-e az egyik debreceni lapot, hanem az is hogy tiszta-e hát a helyi közélet, avagy lator kezek illetéktelen befolyása alatt végleg a terror fertőjébe került?

Dr Gál Zoltán.

— április 8.

Lukács a királynál. Lukács László pénzügyminiszter délelőtt 10 órakor jelent meg kihallgatáson a királynál. A kihallgatás egy óra hosszat tartott, mely alkalommal az új magyar kölesön megkötése dolgában tett jelentést, ugyancsak az általános politikai helyzetről és a választások előkészítéséről referált a királynak.

Eröss püspök képviselőjelölt. „Nagyváradi” c. lap társunk közlése szerint a munkapárt Bihar-megyében halhatatlan módon korteskedik. A bárándi kerületben, hogy a függetlenségi párt győzelme egészen bizonyos, azt a kortesfogást terjesztik, hogy a munkapárt jelöltje Eröss Lajos debreceni püspök lesz. Utána jártunk a hír valóságának s illetékes információ alapján jelenthetjük, hogy a hír valótlan.

Zikcene, zakcene. Odaát, a szomszéd Biharban furcsán dolgozik a munkapárt. Hosszupályiban a függetlenségi és 48-as Fisch Ernő ellen Beóthy Lászlót léptették fel, akinek ugyancsak nehéz küzdelme lesz. A küzdelem — küzdelem. Azonban a munkapárti választók közt ilyen antiszemita izű ostromba kortesnótát terjesztenek:

Zikcene, zakcene, sir a Fisch Ernő,
Tátele, mámele, adjál pénzt elő!
Mert nem győzhet a zsidó zászló:
Képviselő lesz Beóthy László.

és beállottam apósom boltjába segédnek. Nagyon boldognak éreztem magamat, de örömöm, boldogságom nem tartott sokáig. Egy napon hatósági emberek jelentek meg a lakásomon és karhatalommal elhúrooltak otthonomból. Münchenbe vittek, ahol tébolydába zártak. Kiállították a bizonyítványt, hogy veszedelmes elmebeteg vagyok.

— Nem volt apelláta. Hiába tiltakoztam, hiába kíséreltem meg minden módot a szabadulásra, oly ügyesen csinálták a dolgot annyira titokban maradt, hogy a világtól teljesen eltemetve, elkészültem arra, hogy az élnalottak házában fejezem be nyomorult életemet, a mikor váratlanul fordulat állott be. Drága, hűséges feleségem kikutatta, hogy hová rejtettek el, utánam jött és hogy a közelembe kerüljön, beállott mosogatólánynak a tébolydába. Így került mellém és egy napon megszöktetett.

— Nagyon jól tudtuk, hogy nem maradhatunk Bajorországban. Hozott magával kevés pénzt, még aznap vonatra, majd hajóra ültünk és meg se állottunk Amerikáig. Itt kezdődött meg küzdelmes életünk. Nemcsak magamról, hanem feleségemről is gondoskodnom kellett. Gyakorlati pályára nem volt képzettségem. Nem érttem semmihez, de ismertem az angol nyelvet és ez volt a szerencsém. Beállottam Clevelandban pin-cérnek. Keresményemből szépen, tisztességesen megélhettünk és nagyon boldog voltam. Feleségem hűséges, takarékos asszony

Az ügyet megvizsgálni, ellenőrizni nincs módunkban, de az adott helyzet bővebb ismerete nélkül is, a politikai ellenfélnek tartozó becsüléssel megállapíthatjuk, hogy épp Beóthy László, akinek a liberalizmusában igazán nem kételkedhetünk, ettől az iztelenségtől személyében igen távol áll. A kis ügy többi részlete azonban meglehetősen — pikáns.

A politikai helyzet.

(Justh Temesváron. — Munkapárti bajok. — Nincs pénze a kormánynak. — Választási mozgalmak.)

— április 8.

Justh Gyula, az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke, tegnap este Temesvárra érkezett. A vasutnál óriási éljenző néptömeg élén Fülöp Béla dr udvari tanácsos és Kisfaludy Kálmán pártelnökök fogadták. A vigadóban mintegy ötszáz résztvevővel fényes társasvácsora volt, amelyen Hajdu Frigyes volt képviselő szellemes felkészítőben éltette Justh Gyulát, aki nagyhatású beszédben válaszolt. Kiterjeszkedett az aktuális politikai kérdések mindegyikére, miközben a közönség többször tomboló éljenzésben és tapsokban tört ki. Kijelentette, hogyha nemzeti követelésekből semmit sem adnak meg, az ország nagy érdekeit szolgáló gazdasági önállóság ellen a hatalom állást foglal, akkor a függetlenségi párt a legnagyobb ellentállást fogja kifejteni. A közös bank szabadalmából nem lesz semmi. Sohasem fog megszűnni a nemzet jogaiért folytatott harc, amíg az ország jogos követeléseit nem teljesítik. Hosszantartó lelkes éljenzés fogadta Justh gyújtó hatású beszédét. Muth Gáspár a nemzeti küzdelem névtelen hőseit éltette, a szerb radikálisok nevében pedig Dimitrievits Szvetozár dr üdvözölte Justhot.

Nem használ sem a félhivatalos cáfolat, sem miniszteri nyilatkozat. Semmiféle tagadással eltusolni nem lehet, hogy a munkapártban és magában a kormánynak is olyan véleménykülönbségek vannak, hogy a párt szétbomlását és a kormány bukását bármelyik pillanatban várni lehet. Valóságos kutymacska barátság az az összetartás, ami a Nemzeti társaságban uralkodik. Ha csak tisztán személyi kérdéstről volna szó, nem tartanók az új alakulásra nézve veszélyesnek és a nemzetre nézve üdvösnek a nemzeti munkapárti villongásokat. De köztudomású, hogy a legfontosabb kérdésben, a választói jog kérdésében vannak olyan differenciák, melyek áthidalhatatlanok.

volt, nem költöttünk el minden pénzt, lassankint, tíz év alatt 5000 dollárt raktunk félre és úgy gondoltuk, hogy ez az összeg elég lesz arra, hogy a kontinensen folytassuk az életet. A koresmába több magyar járt, megismerkedtem velük, megtanultam a nyelvet és egy napon összekeríttem egy magyar emberrel, aki szintén megtakarított keresményéből bizonyos összeget és hazra kíváncszott. Oly rajongással beszélt Magyarországról, másoktól is annyi szépet hallottam erről az országról, hogy elhatároztam, hogy itt telepszem meg. Hajóra ültünk és Budapestre utaztunk.

— Itt azonban a szerencse nem kedvezett. Koresmát nyitottam és tönkre is mentem. Mielőtt anyagi csődöm bekövetkezett volna, elveszítettem feleségemet. Az áldott jó teremtés meghalt. Ott nyugszik a farkasréti temetőben. Egy ideig még vezettem a koresmát, de már nem volt hozzá kedvem. Nem volt kiért élnem.

Most így tengődöm, de megelégedett vagyok. Erzem, nem sokára meghalok és ott fogok pihenni a mellett, aki nekem a legdrágább volt ezen a földön.

Elérzékenyült. Könyvek szöktek a szemébe. Hirtelen befejezte elbeszélését és bucsuzásra nyújtotta a kezét.

— Irja meg a történetemet, hátha okulnak belőle azok, akik a társadalmi előítéleteket kovácsolják és ostoba elfogultságból egzisztenciáikat tesznek tönkre.

Hieronymi Székelyt kezdte ki a héten, lekicsinyelő, megsemmisítő nyilatkozatot tevén róla. Tisza István agitációs körutját megszüntette, mert Khuennek lelkesen volt Tisza konzervatív állásfoglalása. Lukács a kabinetben, hívei az új pártban a radikális haladást, Zichy János a keresztény konzervatizmust képviseli. De Tisza és Zichy egymással is szemben állanak, noha mind a ketten konzervatívek. Elhiszi-e tehát jőzan ésszel valaki, hogy ez a kormány, ez a párt örök életre van hivatva? Hiszen a kormányai és szombathelyi miniszteri beszédek minden cselekedetnél ékeesebben bizonyítják az ellentétek kiélesedését a kormány tagjai és a párt tagjai között.

Amint a multheti minisztertanács bizonyítja, a kormány messzemenő terveket kovácsolt. Legelőször az üres államkasszát szeretné megótni, s e célból a 112 millió kölesön lebonnyolítását tartja sürgősnek. Aztán gyufamonopóliumot és más monopóliumot akar, nem is szólva a választóknak a nemzeti munkapárt részére való monopolizálása tervéről. Egyben ujoncokat szeretne akvirálni valamilyen módon. Szóval mindent akar, mindenről beszél és beszéltet, csak két igen sürgős dologról nem: a választásokról és a választói jog reformjáról. Ezt az utóbbit egyszerűen kikapcsolta. A választásokat, mivel kikapcsolni nem lehet, mély titokban tartják, kitolják a legvégső terminusig azon egyszerű okból, mert a jelöltek táznak a megváltó program alapján jelöltséget vállalni, s a főispánok információi sem biztatóak. Lukács László mindezekről eltekintve a királyhoz ment, hogy a helyzetről jelentést tegyen, s bizonyára nem fogja azt mondani reménykedő uralkodónak, hogy vállalkozásuk befagyott, hanem évekre kiterjedő tervezkedésükhöz kér hozzájárulást. Hazai pedig ujoncozásról tárgyal a közös hadügyminiszterrel. Jó volna talán arról is tanácskozni már egyszer, hogy a választások után mi történik az új párttal és a kormánnyal. Ez mégis fontosabb nekik minden ujoncozásnál és költségvetésnél, mert ez a holtbizonyos csufos bukást jelenti részükről.

A megyeszói kerület választó polgárai dr Nagy Sándor budapesti ügyvédet jelölték pártion kívüli programmal, aki a kerületet öt év előtt szabadelvű programmal már képviselte. Dr Nagy a jelölést elfogadta.

A monori kerület függetlenségi pártja egyhangú lelkesedéssel Nagy Dezső dr-t, az országos függetlenségi és 48-as párt alelnökét jelölte, aki vasárnap délelőtt mondja el programbeszédét Monoron. Nagy Dezső dr-t a függetlenségi és 48-as párt több tagja kíséri le a monori gyűlésre.

Kovácsnán a függetlenségi és 48-as párt jelöltje Zakariás János, akihez immár a kerület egész függetlenségi polgársága pártárnyalatra való tekintet nélkül csatlakozott, úgy, hogy megválasztása bizonyosra vehető.

A tiszaháti választókerület függetlenségi és 48-as érzelmű választóinak választmányja e hó 6-án Beregszászon értekezletet tartott, amelyen a választókerület összes községei képviselve voltak. Jelen volt a párt nagy népszerűségnek örvendő jelöltje Máthé László, volt képviselő is, akit a tiszaháti függetlenségi párt összes vezető emberei változatlan ragaszkodásukról biztosítottak.

A nagykaposi választókerületben Hirtenstein Lajos, volt Kossuth-párti képviselő eddig ellenjelölt nélkül áll.

A felvidéki kerületben a helyzet még bizonytalan. Jelöltet még egyik párt sem állított. Barta Odón a kerület volt képviselője a jelöltséget nem vállalta, hanem a nagykerői kerületben lép fel.

A munkácsi kerületben Fried Lajos volt képviselő pozíciója folyton erősödik. Az ellenpárt jelöltjével, a munkapárti programmal fellépő Várady-val szemben egyes választók és kortesek horribilis anyagi igényeket támasztanak, míg ezzel szemben Fried Lajos pártja állandó agitációval a választók mind nagyobb tömegét gyűjti a maga körébe.

A közgyűlés második napja.

(A szervezési szabályzat. — A színházi pályázat. — A csatornázás ügye.)

Debrecen, április 8.

A városi közgyűlés második napján ép oly kevés pontot tárgyaltak le, mint az első napon. A fontos kérdések a szónokok nagy táborát vonták a harcba, akiknek hosszas érvelései elfogyasztották az időt.

Ma délután a szervezési szabályzat második részét, a színházi pályázat ügyében beadott felelősséget és a csatornahálózat ügyében a belügyminiszter leiratát tárgyalták mindössze.

A szervezési szabályzatot az eszközölt módosításokkal jóváhagyták, a színházi pályázat ügyében beadott felelősséget elutasították, a színházat a tanácsi határozat jóváhagyásával Zilahy Gyulára adták.

A csatornázás ügye vetett legnagyobb hullámokat. Beleszólt a vitába a számos bizottsági tagon kívül még a polgármester is, a főispán is és igyekeztek odahatni, hogy a csatornázási ügy véget érjen. Sikerült is; — azoknak tábora, akik a nagy közönség érdekeit képviselték, — kisebbségben maradtak.

A közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

A szervezési szabályzat.

Kevéssel három óra után nyitotta meg a folytatólagos közgyűlést.

Vecsey Imre főjegyző előterjesztette a szervezési szabályrendelet ügyében a belügyminiszter által tett módosításokat. A tanács a leiratnak megfelelően eszközölte a módosításokat.

A közgyűlés a módosításokhoz nagyrészt hozzájárult. Csúpan egy-két ponthoz történt hozzászólás. Nevezetesen a város bérleteinek ügyéről Jánosi Zoltán azt indítványozta, hogy a kikiáltási árakat a közgyűlés állapítsa meg. Az indítványt a közgyűlés Szántó Sámuel és dr Révi Nándor hozzájárulása után elvetette.

A főispán hatásköre.

A szabályzat további tárgyalásánál szó volt a rendőrfelügyelők kinevezéséről, melyet a szabályzat a főispánra ruházott.

Jánosi Zoltán szólott a hatáskör kiterjesztés ellen. Nem szabad — úgy mond — kiterjeszteni a főispán hatáskörét. Eddig is tág a jogköre, s jöhetnek olyan főispánok, akik azzal visszaélnék s most ezeknek a jogait szaporítsuk. A rendőrfelügyelők s a levéltárnok kinevezését ne a főispánra, hanem a polgármesterre ruhazzák. Jánosi indítványát a tanács is magáévá tette s így a közgyűlés elfogadta azzal a különbséggel, hogy a levéltárost ezután is a főispán nevezi ki.

A díjnokok fizetésénél eszközöltek lényegesebb módosítást, amennyiben utasították a tanácsot, hogy a díjnokok részére lakbértervezetet készítsen.

Ezután a szabályzat többi címeiben is eszközölték a miniszter-kivánta módosításokat.

A színház kérdés.

Dr Peczkó Ernő indítványára a színház kérdését vették elő.

Dr K. Tóth Mihály tanácsnok előterjesztette dr Burger Péter és társai felelősséget, mely azt célozza, hogy semmisítessék meg a tanács határozata, amely a színházat Zilahynak adta. A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg a felelősséget elutasítását javasolja. Előadó azt is köz tudomásra hozza, hogy a felelősséget aláírók közül többen visszavonták aláírásukat.

A felelősséget körül nagy vita indult meg, amely az elnöklő főispán engedékenysége miatt csaknem tülzásokba csapott át. Az első felszólaló Jánosi Zoltán volt.

Kifejti, hogy a színház-kérdés körül megindult sajtóhárem az ügyre semmi hatással nem lehet. A bizottsági tagoknak a tárgyi-

lagosság alapján kell állni, s tisztán a jog, a méltányosság, a művészeti és emberszereteti szempontok azok, amelyeknek itt közre kell játszaniuk. Ezen szempontok szerint a színház Zilahy Gyuláé, mert a pályázat szabályszerűen lett meghirdetve, s szabályszerűen adta neki a tanács a színházat.

A vita további folyamán Szentkirályi Tivadar, Szávay Gyula, dr Freund Jenő, Peczkó Ernő erősen támadták Zilahyt. Zádor Lajos védelmére kelt s beleszólt a vitába Zilahy mellett Szentesi János is. Egész küzdelem keletkezett pro és kontra, melyből kiemelkedést csak a szavazás vezetett.

A felelősséget mellett 33, ellene 69 szavazatot adtak le, s így a tanács határozata megállt, a színházügy aktái lezáródtak.

A csatorna-ügy.

Vecsey Imre főjegyző előterjesztette a csatornázás ügyét, amelynek érdekében a miniszter módosításokat kíván eszközölni a szabályrendeleten.

A belügyminiszter 9 pontban foglalta össze azokat a pontokat, amelyeket a céggel kötendő szerződési feltételekbe felvenni kíván. E feltételeket a tanács megbeszélte a Fried és Adorján céggel, megállapodott a feltételekben s a megállapodás eredményét felterjesztette újra a miniszterhez.

Erre a felterjesztésre érkezett meg tegnap reggel a miniszter leirata, amely a feltételeket újra precizizozza, s jelzi, hogy az egész munkáját ellenőrzésére miniszteri közeget fog kiküldeni.

Jelezte a miniszter, hogy a kiirási műveletben hibák voltak, amelyeket korrigálni kell, de amely hibákat nem a város közönségének, hanem a szakértőknek tud be.

Intézkedett a miniszter a házi csatornák ügyében is. A leirat vonatkozó része a következőleg hangzik:

„A házi csatlakozások pénzügyi terhe nem a várost magát, hanem annak egyes háztulajdonosait érinti közvetlenül, s így ezen kérdés a hatáskörömbé tartozó vagyonfelügyelet szempontjait nem első sorban érinti. Figyelemmel tehát arra is, hogy a vállalkozó vonatkozó egységáraiból 15 százalékot engedni hajlandó, a magam részéről kijelentem, miszerint az esetben, ha a város közönsége a vállalkozó ezen újabb ajánlatát elfogadta, rendeletem kikötésének elejtése elől nem fogok elzárkózni“.

A városi tanács javaslatba hozta a közgyűlésnek, hogy a miniszter kívánalma szerint átalakított feltételeket hagyja jóvá, s az építkezés megkezdésére az engedélyt adja meg.

Dr Révi Nándor hosszasan szól a kérdéshez, örömet fejez ki, hogy a miniszter az ő felelősséget sok helyt figyelembe vette s a feltételeket ehhez képest módosította.

Kifogásolja, hogy a magán-csatornázásoknak a közterületre eső részét a város építtesse ki a vállalkozóval. Ezzel nagy adóval rója meg a háztulajdonosokat. Új pályázat kiírását indítványozza.

Jánosi Zoltán dr Révi Nándor indítványa mellett foglal állást. Árlejtést kell hirdetni.

Dr Magoss György a csatornázási szabályrendelettel cáfolja Révi érveit. Ha új árlejtést írunk ki, akkor a vállalkozónak joga van az egész építkezéstől elállani.

A vita folyamán Zellinger Ede a tanács javaslata ellen, Kovács József polgármester a javaslat mellett beszélt.

Belefolyt a vitába a főispán is, s hivatkozva az ügy sürgősségére, kérte a közgyűlést a tanácsi javaslat elfogadására.

Zádor Lajos és Biczó Gyula felszólalása után dr Tüdős János arra kért feleletet, hogy megkezdhesse-e a munkát a csatorna-csatornák kivételével. Akkor lehetne versenytárgyalást hirdetni.

Haty Kálmán szerint a munkát meg lehet kezdeni.

Dr Révi, dr Tüdős és Jánosi indítványukat egyesítik oly alakban, hogy a magán-csatornák vétessenek ki az általános hálózatból.

A közgyűlés szótöbbséggel a tanács határozatát fogadta el, melynek értelmében

mindkét hálózatot a Fried és Adorján cég építse meg.

A nagy csatorna-ügy ezzel eldőlt, a szabályrendeletet módosításaival együtt felterjesztik jóváhagyás végett s az építkezést legközelebb megkezdik.

Az óra akkor már nyolcra járt. A főispán a gyűlést berekesztette s a folytatólagos közgyűlés idejét holnap délután négy órára tűzte ki.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szinye-Lipóczy Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfrakp. 8.

SCHULTES ÁGOST

Az új szilágysági vonal.

Akció Debrecen és Nagyvárad ellen.

— április 8.

Debrecen, illetőleg Nagyvárad és Szilágymegye vasuti összeköttetése ellen Kolozsmegyében ismét erős akciót indítottak. Régi törekvés ujult fel; az, hogy a Szilágyság közlekedését Debrecen és Nagyvárad felől eltereljék, s Erdély irányába tereljék.

Az újabb akció ismét más tervet vetett. Követelik, hogy a Szilágyságot kapcsolják ki a vicinális vasutak közül és adjanak neki fővonalat. A kormány engedélyt adott Szilágysomlyó — Bucsa között egy helyi érdekű vasut létesítésére, ez azonban az érdekelteknek nem kell s így a vonal kiépítésére eddig nem is akadt vállalkozó. Tiltakoznak is a vicinális kiépítése ellen azzal az argumentummal, hogy ez megint csak Debrecen és Nagyvárad felé terelné a forgalmat s ezzel az erdélyi összeköttetés lehetőségét ismét hosszabb időre megghusították volna. Ezért elsőrendű állami fővonalat követelnek a Szilágyságnak, még pedig a következő érvek alapján:

Vegye át az állam a Debrecen — Er-mihályfalva — Székelyhid — Szilágysomlyói vicinális, azután építsen, de nem Szilágysomlyó és Csucs között, hanem akár Szilágysomlyó és Bánffyhunad, akár Szilágysomlyó és Egeres közt az Almásvölgyén át egy új pályát s kösse ezt össze Nagyenyeddel és akkor egy oly természetes, egyenes összeköttetést létesít az Alföld és Erdély között, amely amellet, hogy a Szilágyságot fel-emeli, a Báthoryak ősi fészket: Szilágysomlyót ismét fényponttá teszi, Erdélybe új, élet-erős magyar vért, magyar pénzt visz; anyagi szempontból is nagyon jól kamatozó befektetést csinál, nem is számítva azt, ami pedig éppen nem kicsinylendő, hogy a párhuzamos Tóvis — Kolozsvári vonalról leveszi a túlterheltséget, amelyet az már úgy sem soká viselhet.

Vajjon ebből a tervből valóság lesz-e, azt még maguk a kolozsváriak sem tudják.

SPORT.

Ügetőversenyek Debrecenben. A debreceni urkocsisok egyesülete közli velünk, hogy idei versenyét június 16., 18. és 19-én tartja me. A verseny feltételei a következők: Nevezési zárlat: 1910 június hó 8-án, délután 5 órakor. A nevezések Weisenbacher Aladár a Budapesti ügető-egyesület titkárához Budapest, Dohány-utca 36. és a „Debreceni Urkocsisok Egyesülete“ titkárához, Loránt József titkár, Batthyányi-utca 13., az egyideigleg beküldendő nevezési díjak pedig Ullrich Jenő (Debreceni Első Takarékszövetkezet) pénztárnokhoz címzendők. Az itt nyert díjak Budapesten, Pozsonyban, Bécsben és Bádeni pályákon nem számítanak. Lőszállítási igazolványok, szobák, istállók és egyéb felvilágosítások tárgyában Loránt József egyesületi titkár készséggel szolgál. Versenyek kezdete délután 2 és fél óra. A versenyek egyes számaint később fogjuk közölni.

1910 április 9

az nagyrészen átmenne a harmadik osztályba, s ez nagy jövedelemcsökkenéssel járna. De ez sem elég. Azok, akik ma a személyvonatok másodosztályát használják, személyvonatok szintén átpártolnának a nagyrészen gyorsvonatokhoz. Felesleges tovább folytatni, az eredmény az lenne, hogy több kerülne a vasutak fenntartása, mint eddig, viszont a jövedelem megfogyatkozna.

Ilyesmit nem szabad megkockáztatni. Végezetül pedig, valójában nincs is szükség erre a reformra. A magyar államvasutak kiemelten kiszolgálják a közönséget. Éjszakai személyvonatok voltak minden irányban. Ahol szükséges, járatunk gyorsított személyvonatokat, óránként 60—65 kilométeres sebességgel. Akiknek pedig annyira drága az idejük, például a kereskedő-embereknek, hogy nem elégítik ki őket a személyvonatok, azok az a kis árkülönbőség, ami a gyorsvonatok esetleges harmadik és meglevő második osztálya között van, éppenséggel nem okozhat valami óriási áldozatot.

Vasárnapi istentiszteletek. Református templomainkban vasárnap a következő tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Dicsőfi József lelkész, Kistemplomban 9 órakor Szarka Boldizsár s lelkész, tízenegy órakor Szele György lelkész, Kosuth-utcai templomban Boér Károly s. lelkész, Ispótytemplomban Uray Sándor lelkész, városi szegényházban Kollonay László 4 theol.

Segítség az ököritóiaknak. Jóleső érzéssel számolunk be arról, hogy a „Debreczen” gyűjtése mégis meglehetősen eredménnyel kecsegtet: a szerkesztőségünk gyűjtötte összeg mihamar megüti a harmadfél száz koronát. Holnap lezárjuk a gyűjtést, legalább hivatalosan; ami azonban nem azt jelenti, hogy a szerencsétlen ököritóiak javára esetleg későbbi adományokat visszautasítanak. Köszönettel fogadjuk s nyugtázzuk továbbra is azokat, csak annyiban fog változás beállni, hogy a 10-én tul érkező adományokat mi már nem tekintjük saját gyűjtésünknek, viszont készséggel vállalkozunk arra, hogy eljuttassuk rendeltetésük helyére ez összegeket. Tegnap egyébként a következő adományokat vettük:

Sesztina Jenő 20 K
Kállay Sándor 10 K

Gyűjtésünk végeredményét lapunk szerdai számában fogjuk közzélni.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Hollandai Pál hajduszosborsói adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká nevezte ki Nyárádszeredára.

Debreceni iparos sikere. A tegnap megnyitott Tavasz Vásár résztvevői között Debrecen iparát a Dávidházy-cég képviselte. Hogy minő eredménnyel, azt a P. H. mai számában megjelent bírálat mutatja. E lap szerint a Dávidházy Kálmán és társa kiállítása meglepett mindenkit. Az iparművészet valóságos remekeit mutatta be a cég. Hieronymi kereskedelmi miniszter megszólítással tüntette ki a jelenlevő főnököt, Dávidházy Kálmán urat, aki elmondta,

hogy gyára több mint száz munkással dolgozik és könyvkötészete, diszműkészítése és dobozgyára van Debreczenben. — Egy bőrdiszművét (Benczur Gyula diszpolgári oklevele) különösen megdicséret a miniszter.

Szerkesztőváltás. Debreczen egyetlen délutáni lapjának, az „Esti Hírlap”-nak eddig volt felelős szerkesztője, dr. Lukács Béla, tegnap megvált a lap szerkesztésétől. Az „Esti Hírlap” ugyanis holnaptól kezdve a munkapárt szolgálatába szegődik, minél fogva Lukács dr., ki erős függetlenségi érzelmű ember, nem akart továbbra is a lap élén maradni. — A lapot holnaptól kezdve eddigi főmunkatársa, Balassa Sándor jegyzi.

799. Nem is oly régen emlékeztünk meg arról, hogy a debreceni telefonelőfizetők száma elérte az ötszázat. S most örömmel jelenthetjük, hogy a tegnapi napon az előfizetők száma egy híján nyolcszázra emelkedett. Örömmel jelentjük ezt, mert a telefonelőfizetők szaporodása az ipari és kereskedelmi élet fellendülését jelenti. Hogy pedig ily rövid idő alatt 800-ra szaporodott az előfizetők száma, ez gazdasági életünk gyors és erőteljes fejlődésének nyomós bizonyítéka. Üdvözljük a 799. számú előfizetőt és reméljük, hogy rövidesen újabb nagyobb szaporodásról adhatunk értesítést.

Széchenyi-ünnepek Debreczenben. Széchenyi halálának ötvenedik évfordulója volt tegnap. És mit láttunk? Az iskolákon kívül, melyek miniszteri vagy püspöki rendelet értelmében rendeztek emlékünnepeket, az iskolákon kívül sehol semmi nyoma nem volt annak, hogy e napon kegyeletes ünnepe volna a magyarságnak. Az iskolákban azonban mindenütt kegyeletesen áldoztak a „legnagyobb magyar” emlékének. Minden iskola ünnepélyt tartott — s az egybegyűlt ifjuság előtt lelkes szavakban méltatták a tanárok Széchenyi örökemlékezetű működését. Így, ha még a felnőttek közönyöseke is lesznek a nemzeti eszme legbuzgóbb harcosainak emléke iránt, az ifjuság lelkében mindég magasan fog lobogni irántuk való lelkesedésük lángja.

Magyar név. Vrancsák Antal debreceni lakos a belügyminiszter engedélyével Varga-ra magyarosította nevét.

A testőrség új parancsnoka. A magyar királyi testőrség eddigi parancsnokát, Balás tábornagyot a király állásától fölmentette és helyére Nyiry Sándor altábornagyot, volt honvédelmi minisztert nevezte ki.

Jegyzők szervezkedése. Kisvárdáról jelentik: Az itteni járás segédjegyzői és egyéb községi alkalmazottai Kisvárdán megalakították a segédjegyzők és községi alkalmazottak járási szövetségét. Az egyesület az országos egyesülettel karöltve fizetésük, szolgálati- és nyugdíjviszonyaik rendezéséért fognak küzdeni.

Az új 4 százalékos koronajáradék kölcsön 112.550.000 korona összegben április 12-én kedden bocsáttatik 92 és fél százalék ár mellett nyilvános aláírásra Budapestén az állampénztárnál és a Magyar Általános Hitelbanknál, Debreczenben a Magyar Általános Hitelbank fiókjánál és itt jegyzési ıvek a közönség rendelkezésére állanak. Az aláírás alkalmával a jegyzett összeg

5 százaléka biztosítékképen leteendő. A jegyzésre jutó kötvények április 25-től kezdve legkésőbb május végéig veendőek át a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál.

Sétahangverseny lesz a kalotaszegi háziipari kiállítás helyiségében (Simonffy-utca 1. városi bérház) ma szombat délután 5 órától fél 7-ig. A zenét a célra való tekintettel Rácz Károly zenekara díjtalanul bocsátotta rendelkezésre. A kiállítás, mely nap-nap után tömeges látogatásnak örvend, még csak 2 napig lesz megtekinthető. Bezárul vasárnap este 7 órakor. A tegnapi nap folyamán többek között a következők tettek nagyobb rendelést: Csürös Béla, Szabó Vilma, Györy Kálmáné, özv. Hrabóczy Antalné, dr. Szücs Géza, Szabó Kálmáné, dr. Pap Károly, Liptay Gáborné stb. Belépődíj a hangversenyre nincs.

Cigányok párbaja. Tiszapolgár községe tegnap délután hamisítatlan romantikájú cigány tragédia színhelye volt. Ot odaváló cigánylegény, névszerint Faducz Lajos, Kolompár József, Libi György, Balog István és Trokár Lajos, kik valamennyien a Contra Mari szerelmére áhitoztak, egy egész bieska-, kés- és ölmosbot-arsenál mozgósításával akarták dűlőre vinni, hogy ki legyen a szépséges cigánylány. — Az ötös párbaj szomorúan végződött, mert a cigányok oly súlyos sebeket ejtettek egymáson, hogy aligha maradnak meg életben. A szerelmes cigánylegényeket feljelentették a nyiregyházi kir. ügyészségnél.

A nap halottai. A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Zsádon Jolán ref. 5 éves, Pillmann Antónia r. kath. 52 éves, Gergely Mária r. kath. 14 hónapos.

Összevert leány. Ma reggel a rendőrségen panaszt tett Tóth Juliánna eselédleány. Tóth Julia együtt szolgált Kristóf János kocissal, aki tegnap este megharagudott rá, s kegyetlenül összeverte. A leány sérülései 8 napig gyógyulnak. A vizsgálatot Kristóf ellen megindították.

Ellopott tajtékpipa. Balogh István Attila-tér 9. szám alatti lakos feljelentést tett ismretlen tettes ellen, ki szobájába belopózva onnan 100 korona értékű tajtékpipát ellopta.

Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

15.000 koronát nyert: 55076.
10.000 koronát nyertek: 52074 77259.
5000 koronát nyertek: 17840 28292
39600 109758.
2000 koronát nyertek: 698 762 4785 6502
14637 20287 20420 21471 26478 30815 48584
55400 55551 62379 62586 65773 67937 75285
84139 94044 94310 96922 99312 103461
109953.
1000 koronát nyertek: 1162 1683 2413
4649 6846 7313 8216 12359 13044 14080 16926
17089 20682 22189 25541 30806 30957 35763
40394 46034 46634 46816 49716 53373 53621
54173 56054 57119 59891 61565 66872 67053
67850 69067 70482 71513 72513 72839 76323
80410 83227 82907 83390 85260 88819 91827
103530 104634,

Női kalap alakítás és diszitése 1 korona, Rózsánál, Kistemplombazár.

Megnyitott a diszesen berendezett, pazar, villanyvilágítással ellátott „Budapest” kávéház, Hunyadi-utca 17—19. (Demetrovics palota). Jégbe hűtött italok. Elsőrendű zenekar. Szives pártfogást kér Augurt A.

Nálam vett kalapformákat ingyen diszitez, Rózsa, Kistemplombazár.

A Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehéreneműek

gyári árban adatnak el.

Telefon 435. sz.

— **Tánorendeket és rendező-jelvényeket** legszebb kivitelben Dávidházy Kálmán könyvkötészete készíti.

— **Kölcsönöket ház- és birtokvétel, avagy építkezésekhez** legelőnyösebb feltételek mellett nyújt a Kereskedők és Iporosok Hitelszövetkezete Csapó-utca 1. sz.

Modell kalapok óriási választékban és olcsó árban csak Rózsánál. Kistemplombazár.

TÁVIRATOK.

Justh Gyula körútja.

Lugos, április 8. Justh Gyulát délvidéki körútjába mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják. A vezér ma délelőtt Lugoson tartott nagyhatású beszédét egy népgyűlés keretében. Beszédének az a része keltett legnagyobb hatást, amelyben a nemzetiségi politikáról beszélt. Kijelentette, hogy Irányi Dániel nyomdokait akarja követni. Azon nemzetiségiékkal, amelyek a magyar állameszme hívei, kezét fog. A nemzetiségiéknél az egyház, a nyelv és kultúra tekintetében szabadkezet enged. — A népgyűlésen megjelent oláhok a pártvezér beszédét különös lelkesedéssel fogadták. Justh Gyula délután Versecre utazott, ahol szintén nagyhatású beszédet tartott.

Czárán Zoltán állapota súlyosodik.

Budapest, április 8. Czárán Zoltánnak, az ismert urlovasnak, aki a múlt vasárnap az alagi versenyek alkalmával lováról lebukott, állapota rosszabbodott. A múlt napokban beállt javulás csak látszólagos volt. A legnagyobb baj az, hogy nem tud kellően táplálkozni. Orvosai már lemondtak felgyógyulásáról.

Lukács kihallgatása.

Bécs, április 8. Lukács László kihallgatása egy órahosszáig tartott. Ujságírók előtt kijelentette, hogy vámművekről volt szó s tárcájához tartozó előterjesztéseket tett a királynak. A kormányhoz közel álló köznyomatosok szerint politikai ügyekről ezidőszerint nem volt szó s nem való azon híresztelés sem, hogy az új magyar kölesön tárgyában történt volna a kihallgatás.

Öngyilkos hadnagy.

Szeged, április 8. Kebler Lajos, a 46. gy. ezred egyik fiatal 24 éves hadnagya ma reggel lakásán mellbelötte magát. Sérülése halálos. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

Házilag készült

szines zephyr és batizt

férfi-ingek

3 koronától 7 koronáig

Lengyel Samu-nál

Piac-utca 43. szám.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-ter 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyeré.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

Fiatal házasok.

(Elbeszélés)

Irtá: GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás).

— Kérdezd meg a tekintetes urat. Én nem szoktam olyat beszélni, ami nem igaz. Ugy van-e, tekintetes uram?

— Bánom is én, akármit csinálnak! — fakadt ki Imre ur, aki az ablakon keresztül a feleségét nézte, amint lassan jött végig a kerten.

Böske megvetőleg legyintett a kezével.

— Ez is csak a tekintetes uramtól telhetik ki! Menjünk Maczinkó — s avval bevárta maga után az ajtót.

— Istennek ajánlom tekintetes uramat. Most már tudja a tekintetes ur is, hogy egy asszonnyal is baj van a házban, hát még kettővel.

Az ajtóból kiáltotta vissza:

— Böske bérét pedig küldje majd valakitől az Endesre a tekintetes ur.

Mikor elmentek, Imre teljesen elkomorodott. A szégyen, a szomorúság küzdöttek egymással lelkében. Érezte, hogy meg van aízva, de fájdalom is környékezte. Böske itt hagyta, de majd a feleséggel is hogy lesz ezután az állapot...?

Böske éppen akkor ment az ablak alatt. Karján vitte ruháját egy motyóban. Ott baláigott már a számár mellett, de képpel se fordult vissza a ház felé. Imre most már őt látta az ablakon keresztül!

Böske lesütött szömmel ment Maczinkó mellett, aki újra a számaron ült. Csak lopva nézett az urára, aki megint előszedte a pipát a kalapja megől s mintha semmi se történt volna, pipázni kezdett.

— Eddig mindeu jól van — osztotta ki feleségének az igazságot Maczinkó. De ebbe a faluba ne tdd be többet a lábadat! Csak annyit mondok!

Böske büszkeséggel végig nézett az erős barna férfiun s érezte, hogy ez nemcsak megtartja, amit mond, de meg is védelmezi mindeztől. Ez ember a tájban!

— Ej no — mondotta neki mosolyogva hiszen kelmed különb ember ma is, meg tegnap is különb volt.

Böske elhallgatta, hogy kínál különb. — Ezt hamarabb is tudhattad volna — válaszolt önérzetesen Maczinkó.

Imre elkísérte őket szemével, amíg láthatta, de már ekkor feleség is bejött a szobába. Imre észre se vette, hanem most magától megszólalt a kis asszony határozottan, erősen, mint olyan, aki egy napi szenvedése alatt gyerekből asszonnyá formálódott:

— Itthon vagyok most Imre, de jegyezd meg, hogy mindég itthon akarok lenni a magam házában. Főzők neked úgy, mint akárki, de tudd meg, hogy ezentul rád is tudni fogok vigyázni...

(Vége.)

„JUSTICIA“

értesítő és okmányszerző iroda.

Kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi dolgokban eljár és utasításokat ad. Helyben úgy mint vidéken; összekötései által, ügyfeleinek bármiféle ügyet elintézt. Tudakozódásokat és megbízásokat a lehető gyorsan, felelősség mellett,

vidéki ügyvédeknek is titoktartással elvégez

levélben vagy táviratban ez ügy sürgőségéhez képest. Ellenőriz, nyilvántart, megfigyel, halasztásokat eszközöl. — Jelzálogi és mindennemű pénzügyi műveleteket közvetít. Egyes esetekre és állandó képviselőire alkalmas szakembereket ajánl a díjazások mérsékeltek.

„JUSTICIA“ értesítő és okmányszerző iroda
DEBRECEN, Szt.-Anna-u. 22.

Kütsövek, vízvezetéki csövek

horgonyozva és feketén, csatorna-rostélyok, KUTKAGYLÓK, zabló-csészek.

Vasgerendák, tető-lemezek

horgonyozott és fekete vaslemezéből, asphalt, katrányos lemezéből,

Sesztina Lajosnál

Piacz u. 23.

Állami felügyelet alatt. Alapított 1892.

GERŐ FERENCZ

katonai előkészítő intézete

BUDAPEST,

VII., Rózsa-u. 33.

Telefon 79—34.

Előkészít 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az egy éves önkéntességre képesítő vizsgálatra.

Beiratás: naponként d. u. 4—7-ig vasárnap d. e. 10—1-ig

Vezérfonal a tanuláshoz kapható: ára 12 korona.

Prospektus díjtalan. Prospektus díjtalan.

Dr. Barna László
 ügyvéd irodáját
 Piac-utca 18. szám alatt
 (Ziszapalota, 2-ik udvar, 1-ső emelet)
 megnyitotta.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
 A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyomor- és altest-bántal-
 tása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántal-
 mak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-
 talom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
 női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtize-
 dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
 Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE BŐR-ORVOSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint fájdalom-
 osillapító bedörzsölés szer készvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
Moll-féle gyermek-szappan.
 Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
 Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.
 Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.
 Fő-szétküldés:
MOLL A. gyógyszerész,
 cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét melletteljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Diabolitolaj!
 Törvényesen védve

legjobb szer clostetok, pissoirok és csatornák szagtalanítására, iskolák, kórházak, vendéglők és kávéházak részére kiválóan fontos, Debrecen és vidékén egyedül
Sárközi Sándornál
 Debrecen, Hatvan-utca 17. kapható.

Ajánlom a legjobb kivite'ben és legolcsóbb áron

Összes galvanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Villámhárító-anyag	Orvosi készülékek, mérőeszk.	Motorok, Dynamó gépek
Zseblámpák pillanatvilágításra	Mindenféle anyag, felszereléshez	

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVARI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
 és villamosszerelési vállalat
 Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
 Telefon 168. Telefon 168.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszu	1 szelvény	7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 "	10 "
(kabát, nadrág és mellény)	1 "	12 "
	1 "	15 "
	1 "	17 "
ára csak	1 "	18 "
	1 "	20 "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.
 Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigoruan mintahú és 176 figyelmes.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYERDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyagés bélbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
 fűszer- és csemege kereskedésében
 5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Figyelem!!
Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Örökségek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetőképtelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kurlánsan.
ADLER ÉS SINGER
 Általános Forgalmi Vállalat
 Betéti Társaság.
 Budapest, József-körút 21.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő
 Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc bõre tiszta legyen.
 A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc bõr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle
Margit-Créme

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használata után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja
 A Földes-féle Margit-Créme teljesen áttatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.
 Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona
 Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Murakózy László, Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond, H.-Böszörményben Eresey Gábor, gyógytárakban.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-u. 25. szám. Telefonsz. 107—16.
 Gyártelep: Selyp. Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitűnő minőségű, mely a portlandcement szabványait 50 százalékkal túlszaladja.

APRÓ HIRDETÉSEK.
10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Csak párosan“, „Leander“, „Tüskerózsza“, „Don Caesar“, „Fehérke“.

„Rabja leszek“ levele ment a Főpostára.

„Türelmetlen“ levele van a kiadóban.

L. s. Tudósításod kaptam. Kétségbe vagyok esve egészségi állapotodért. Tudass hogyléted felől. I. n.

„Modern asszony“, levele van a kívánt helyen. Könyörgöm érte küldzni.

Szórakoztatni tudó oly fiatalember ismeretségét szeretném, ki délutánokénti 2-3 üres órában kedélyesen szórakoztatna. Csakis uri fiatalember írjon „Náni“ jellegre a kiadóba s jelezze e lapban.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztal erítő, szövet és csipkefüggöny, futó- és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükkör, kép és butor, esekély havi részletre. Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Mazsola 40, dió 24, lekvár 30, szilva 16 kr. kilója Deutschnál Hatvan-utca

Valódi szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79. sz.

Monogrammok himzését elvállalja özv. Ducsy Józsefne Darabos-u. 50.

Arofátylak, legújabb tavaszi újdonságok Vidánál, Városház alatt.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkákat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Két szaraz raktár kiadó. Hatvan-utca 69. szám.

Egy betonos hentes üzlet május 1-től kiadó Meszena-u. 18. szám.

Udvarlakás: két szoba, konyha mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Jó víz az udvarban. Egymalom-u. 5. sz.

Egy modern négyszobás lakás, fürdőszoba, villanyvilágítással május elsejére kiadó. Széchenyi-utca 23. — Ertekezhetni lehet Schweitzer Testvérek varrógépraktárában.

Magános nőnél lakást keres kereskedő. Választ posta restante „Benő“ címre kérek.

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolthelyiség májusra. Ertekezhetni a háztulajdonosnál.

Osztosan butorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasné, ajtó 5.

Kereslet.

Jó mosóné háznál, vagy esetleg mosást elvállal. Cim Balag Vilma Csillag-u. 89.

Takarítóné alkalmazást keres. Cim a kiadóba.

Egy tisztességes vidéki lány helyben vagy Váradon kávécsarnokba, kiszolgáló lánynak óhajt menni ápril 15-re. — Ajánlatokat fizetés megje ölésével a „Debreczen“ kiadóhivatalába kérek „Kávécsarnok“ jellegre.

Géplő kisasszony, ki kellő gyakorlattal bir, felvétetik. Cim a kiadóban.

Egy fiatal özvegy magános urnál gazdasasszonyi állást keres. Cim: Molnár Lajosné, Péterfia-u. 4.

Mindenes, főzést értő tisztességes nő pusztára felvétetik. Dr. Horváth, Közkórház.

Egy tűzőnő felvétetik Finkelstein Manó Csapó-u. 8. sz. cipőfelsőrész készítő.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rikancosok) felvétetnek.

Mindennemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetik.

Eladás.

Egy jókarban levő szobabutor s egy jó karban levő karikahajós gép e adó. Csemete-utca 10.

Eladó földbirtok. Biharmegyében 311 hold prima fekete föld, parcellázásra is alkalmas, kastélyllyal, 2 holdas gyümölcsösselel, eladó. Terményével Debreczenbe gravitál. Gonda Ede Nagyvárad Kert-utca 2.

Földbirtok 322 kat. hold, Nagyváradtól 22 kilométerre, országot mentén, vasuti állomástól 5 kilométerre eladó. Ertekezhetni: Eszenyi Károlyllyal Mezőkeresztesen.

Sestakerti bor 1908. évi hordónként vagy összesen eladó. Egymalom-u. 5. szám.

Eladó lugasfak. 30 darab első, 20 darab másodosztályu ákácugasfa, évesfaragás, eladó. Megtekinthető Simonyi-ut 32. sz. alatti nyárlak udvarán, a ház mesternél.

Lenőse, konyhára, valamint vetőmagnak igen szép, zsizsikmentes, mázsája 28 koronáért eladó Dávid Sándornál Kovásznán, Háromszék megye.

Halápi állomáshoz gyalog 10 perenyire, közvetlen az iskola mellett 33 hold föld eladó jó tanyapületekkel. Felvilágosítást ad: dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, Batthyányi-u. 5.

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Ertekezhetni Szabó István városi pénztárossal.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsaszámra a lap kiadóhivatalában eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban meg tudható.

Tarr Mihály

adásvételi és pénzkölcsönözési hirdetési irodája
Debreczen, Hatvan-u. 16. Telefon 683.

Törlesztéses pénzkölcsönöket 10 évtől 60 évig terjedő időtartamra lebonyolítok 4¹/₂—5¹/₂% mellett, házakra, földekre. — Fennálló adósságokat konvertálok, kisebb-nagyobb hivatalnokoknak váltókölcsönt kieszközölök. Szövetkezeteknél második és harmadik helyre pénzt megszerzek.

Életbiztosításokat 20 évtől 60 évig terjedő idő után 15 évi biztosítás mellett. 10 évre kölcsönt nyújtva lebonyolítok.

Mind ezekre a megbízásokra ingyen felvilágosítással szolgálók.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Szabásomért és munkámért felelősséget vállalok.

PÉNZT

mindenké megakarít, akl öltönyét vagy felöltőjét

40—50 koronaért

méret után finom gyapju-
szövetből készített ::

Fettman Sándor

uri szabónál

KOSSUTH UTCA 13 SZ.

Gyors és pontos kiszolgálás

Francia Delin
újdonságaink

óriási választékban
raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Napernyők,

divatkelemé k, sely-
mek, csipkék, diszi-
tések

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy
DEBRECEN,
Kistemplom bazar

Eladó

a Lorántffy-u. 46. számú

h á z.

Felvilágosítást ad:

Dr. Tervev Tamás

ügyvéd

Piac-utca 73. sz. alatti irodája